

eul\_wid: veu-ab

Ὀλυμπιόδωρος ὁ Ἀλεξανδρεὺς · Olympiodorus the Alchemist of Alexandria

## On Sacred Art

Περὶ Ἱερᾶς Τέχνης

**Period:** Ὀψιμαρχία Late Antique  
**Dialect:** Κοινὴ φιλοσοφικὴ Philosophical Koine  
**Domain:** Ἐπιστήμη Science  
**Format:** Πραγματεία Treatise

- [20] APPENDICE I Λαβὼν τὴν ἀπομένουσαν ξηρὰν καὶ μελανουμένην τρυγέαν, λεύκανον οὕτως ... Ἔστω σοί τινι προκατεσκευασμένον τὸ δι' ἀσβέστου ὕδωρ, ἥτοι διατεταγμένον διὰ σποδοῦ ἀλαβαστρίνου ὥσει σαπουναρικῇ στακτῇ. Ἐπίβαλε τὴν τε ἐν τούτῳ καὶ πλῦνον αὐτὰ καλῶς ἕως οὔ μελάνωσις τῷ ὕδατι γένηται· καὶ ἡθοῦ· κατὰγγιζε τὸ ὕδωρ ἀπ' αὐτοῦ. Ἐτερον· ἐπίβαλον καὶ, εἰ βούλει, προκαταχῶσας ἡμέρας τινὰς, ἡθοῦ τὸ ἀγγεῖον· πλῦνον ὁμοίως κατὰ τὴν προδηλωθεῖσαν τάξιν. Εἴτα καταγγίσας αὐθις, τὸ μελανίζον γὰρ ὕδωρ ἐπὶ τὸ ἄλλο μέρος συνεπίβαλε. [20]
- 2 105 Εἴτα χῶσας τοσαύτας ἡμέρας, ἡθοῦ τὸς ἀνῆγε (?), καὶ πλῦνον. Καὶ τοῦτο ποιῶν ἀναλίσκεται ἡ μελάνωσις δι' ἐπιφανείας, καὶ λευκόχροος γίνεται. Τὰ δὲ προσμελανισθέντα ὕδατα ἔμβαλε ἐν σκεύει τινὶ ὑελίνῳ, καὶ περιπηλώσας, ξηράνας κατὰχωσον ἡμέρας τινὰς. Καὶ ὥς ἰὸν γενόμενον, ἄνιγε (?) δι' ὀργάνου μασθωτοῦ· καὶ λευκὸν πάλιν γίνεται. Ταῦτα οὕτως προσλευκάνας καθὰ προλέλεκται, ξήρανον καὶ βάλε ἐν ἰγδίῳ· ἐπίβαλε αὐτοῖς ἐκ τὸν προητημασμένον (?) λευκὸν ὕδωρ· κατ' ὀλίγον [ὀλίγον] ἐπίβαλε καὶ τρίβε, ἄχρις ἂν καλῶς προπλυθῇ καὶ κτήσῃται <ἐν> καιρῷ σύστασιν τε καὶ μορφῇ. Καὶ ξηράνας τοῦτο, βάλε ἐν βικίῳ ὑελίνῳ, καὶ ἀσφαλισάμενος, κατὰχωσον ἡμέρας τινὰς, τουτέστι ἄχρις οὔ τέφρα διηθηθεῖσα ἀραιωθεῖσα καὶ πρὸς ἱκανὴν ἔλθῃ λεύκωσιν· διαλειοῖ, καὶ ἀραιοῦται· καὶ τεθεῖσα ἐπάνω τινὸς ὄξους, καὶ προσδεχόμενος τὰς δριμείας αὐτοῦ ἀτμίδας, παραλειοῦται, δηλαδὴ λευκὸν γίνεται δίκην ψιμυθίου τὸ ἀπὸ μολύβδου γινόμενον. Δυνατὸν γὰρ οὕτως γενέσθαι καὶ ἄσβεστος τεθέντα δηλαδὴ τὸν ἡμέτερον λίθον ἐπάνω τοῦ ὄξους δριμέον ἀτμόν, μολύβδινον πέταλον. Εἰ δὲ ξανθὸν ταῦτα κατασκευάσαι βούλιον μέτα (?) ἱκανῶς πλυθῆναι καὶ ξηρανθῆναι [καὶ ξηρανθῆναι] ξανθοῖς σεσημμένοις ὕδασι ποτισθῆναι καὶ πλυθῆναι, καὶ πλασθῆναι αὐτὰ λευκὸν, καὶ μετέπειτα ξηρανθῆναι, καὶ καλῶς θῆναι· καὶ ἐπληρώθῃ σὺν Θεῷ χρίσις Ἰουστινιανοῦ. APPENDICE II Ἐχει καὶ ὁ ἄνθρωπος ψύλλους κ. φθ., χερσαῖα, καὶ ἔλμινθας, ἔνυδρα. Ἐχει ὁ μέγας κόσμος ποτ., πηγ., θαλ.· ἔχει κ. ὁ ἄνθρ. ἔντερα, φλέβας, ἐξέδρας. Ἐχει ὁ μ. κ. ἀέρια ζ.· ἔχει κ. ὁ ἄνθρ. κών. [25]
- 2 106 , μυίας, καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐχει ὁ μ. κ. πνεύματα ἀναδ., οἶον. ἀν. βροντὰς, ἀστραπάς· ἔχει κ. ὁ ἄνθρ. τὰς φύσας, καὶ τὰς πορδὰς, καὶ τὰς ἀσθενείας, καὶ τοὺς κινδύνους, καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐχει ὁ μ. κ. τοὺς δύο φωστῆρας, τὸν ἥλιον κ. τ. σελ.· ἔχει καὶ ὁ ἄνθρ. τοὺς δύο φωστῆρας, τοὺς ὀφθ., τὸν μὲν δεξιὸν ὀφθ., ὥς τὸν ἥλιον, τὸν δὲ ἀρ., ὥς τὴν σελήνην. Ἐχει ὁ μ. κ. ὄρη καὶ β.· ἔχει κ. ὁ ἄνθρ. ὅστέα καὶ κρέας. Ἐχει ὁ μ. κ. τὸν οὐρ., καὶ τοὺς ἀστέρας· ἔχει κ. ὁ ἄνθρ. τὴν κεφ. καὶ τὰ ὦτα.

Ἔχει ὁ μ. κ. τὰ δώδεκα ζώδια τοῦ οὐρανοῦ, ἡγουν κριὸν, ταῦρον, δίδυμον, καρκῖνον, λέοντα, παρθένον, ζυγὸν, σκορπίον, τοξότην, αἰγόκερον, ὑδροχόον, ἰχθυας· ἔχει κ. ὁ ἄνθρ. αὐτὰ ἀπὸ κεφαλῆς, ἡγουν ὡς ἀπὸ τοῦ κριοῦ μέχρι τῶν ποδῶν, οἱ τινες νομίζονται οἱ ἰχθυες, καὶ τοῦτο ..... APPENDICE III Ἵστε τοίνυν, ὦ φίλοι χρυσοτεχνῖται, ὅτι δεῖ καλῶς καὶ εὐτεχνεστάτως κατασκευάζειν τὰς ψάμμους, ὧν καὶ πρότερον ἐρμήνευσα· ἄνευ γὰρ τούτων μηδαμῶς ἢ πράξεις εἰς πέρας ἀχθήσεται. Καλοῦνται δὲ ψάμμοι ἐκ τῶν ἀρχαίων πάντα τὰ ἐπτὰ μέταλλα· ἐκ τῆς γῆς γάρ εἰσι, καὶ λιθώδη, καὶ χρήσιμα τυγχάνουσι· καὶ περὶ τούτων ἅπαντες συνεγράψαντο. Ἔτι δὲ καὶ οἱ ζωμοὶ, οἱ ἐκ βοτανῶν, καὶ χυλῶν, καὶ ὀπῶν δένδρων, καὶ καρπῶν, καὶ ξύλων ξηρῶν καὶ ὑγρῶν· ἐκ τούτων γὰρ συνεστήσαντο τὴν τέχνην, ἣν ὡς δένδρον ποιήσαντες, εἰς μυρίους κλάδους πανταχόσε διῆκον εἰς μυρίας τάξεις καὶ πράξεις κατεσκευάσαντο ταύτην. Ἔχεις οὖν ὧδε, ὅλη δυνάμει, ὅλον τὸ ἔργον τοῦ χαλκοῦ· ὅς ἐστιν ὁ αἰτήσιος λίθος ὃν ἐξ ἴσου ὁμορρεύσαντα χρυσόπτα καὶ πάντα ποιεῖ τὰ τῆς τέχνης. Τὸ δὲ «ὁμορρεύσαντα» οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ τὸ ὁμοῦ καὶ κατὰ ταὐτὸν ρεύσαντα, δηλονότι, διὰ τοῦ πυρός. Τέλος τοῦ Ὀλυμπιοδώρου. <sup>[25]</sup>